

Målbeskrivning för kursen i Dermatologi

Dermatologi är läran om hudens sjukdomar. Kursen är integrerad med reumatologi och omfattar totalt fyra veckor varav den första ”teoriveckan” ägnas åt föreläsningar, PBL-start och en s.k. Workshop i syfte att studenter ska få kännedom om handhavande av dermatologiska instrument. Under de följande tre ”praktikveckorna” (2 veckor hud, 1 vecka reuma) sker klinisk hudtjänstgöring må-to i Uppsala, Gävle, Västerås, Falun eller Visby. Under vissa veckor finns även möjlighet att auskultera på en privat hudklinik i Uppsala respektive Stockholm.

För att möjliggöra att region och utlandsplacerade studenter ska ha tillgång till enhetlig undervisning finns våra standardföreläsningar på MedfarmPlay.

På fredagar sker gemensam undervisning i form av frågestund/fallseminarier och patientvisning i Uppsala. Nedan följer en lista på kunskap och färdigheter som bör inhämtas under kursen.

Mål för teoretiska kunskaper

Hudbiologi

Känna till hur huden är uppbyggd och vad den har för funktioner? Hur omsätts huden? Vilka lager och celltyper ingår? Vilka komponenter ger huden olika skyddsfunktioner.

Känna till vilka immunceller som förekommer i huden och veta skillnaden mellan typ 1 och typ 4 immunologiska reaktioner enl Coombs och Gell.

Hudtumörer leverfläckar och UV-skador

Känna till riskfaktorer, kliniska typer, behandling och prognostiska faktorer för malignt melanom

Känna till riskfaktorer, kliniska typer och prognos för icke melanocytära hudtumörer (Aktinisk keratos, Basaliom och skivepitels cancer)

Känna till klinisk bild vid vanliga benigna hudtumörer som nevus, seborroisk keratos, hemangiom, pyogent granulom, lipom, xanthom, dermatofibrom och keloid.

Känna till kliniska varianter av pigmentnevi? Vad innebär ABCDE-kriterierna? Dysplastiskt nevus? Halonevus?

Känna till biologiska effekter av UV-exponering på huden? Klinisk bild vid akut och kronisk ljusskada, fototoxisk dermatit, porphyria cutanea tarda, lentigo, melasma.

Känna till principen för solskydd och vilka förebyggande som kan ges till en ljuskänslig patient?

Hudkirurgiska metoder.

Käna till att man kan välja olika metoder för behandling av hudtumörer utifrån tumörens biologi och att dermatologer har flera verktyg som alternativ till kirurgisk excision. Käna till principer och indikation och kontraindikationer för olika metoder. (Kyretage, kryobehandling, elektrodesiccation och excision)

Inflammatoriska hudsjukdomar

Käna till olika varianter av eksem. (Atopiskt, kontaktallergiskt, irritativt, staseksem, neurodermit, numulärt eksem) Vilka är de immunologiska mekanismerna vid kontaktsensibilisering? Vilka råd kan man ge till patienter med handeksem?

Käna till patomekanismer för psoriasis, kliniska varianter, komorbiditet och förlopp. Typiska fynd i hud/nagel/led-status vid psoriasis?

Vilka lokala och systemiska behandlingsalternativ finns vid psoriasis och eksem? (topikala steroider, calcipotriol, ljusbehandling metotrexat och biologiska läkemedel)
Ha kunskap om lokala steroider: gruppering, beredningsformer, biologiska effekter, lokala och systemiska biverkningar? Mjukgörare: aktiva komponenter och deras effekt på huden? Åtgång?

Ha en känsla för när remiss till hudspecialist behövs. för tex behandling av psoriasis och utredning av kontaktallergiskt eksem?

Käna till patomekanismer, klinisk bild, diagnostik, utredning och behandling vid pemfigoid, pemfigus och dermatitis herpetiformis?

Käna till hudsjukdomarna dermatomyosit, lichen ruber, Lupus, skleodermi, vitiligo, PPP, sarkoidos, granuloma annulare, och alopeci.

Kunna handlägga patienter med lätt psoriasis och eksem.

Ha känsla förståelse för psykologiska och sociala aspekter hos patient och anhöriga vid olika hudsjukdomar.

Ha känsla för differentialdiagnostik vid olika inflammatoriska hudsjukdomar

Internmedicinsk spegling och genetiska hudsjukdomar.

Ha kännedom om att internmedicinska sjukdomar kan återspeglas i huden.
Klinisk bild och associerade sjukdomar vid granuloma annulare, sarkoidos, necrobiosis lipoidica och erytrema nodosum

Veta att det finns genetiska/medfötta hudsjukdomar som tex Epidermolysis Bullosa

Urtikaria och Läkemedelsreaktioner

Patomekanismer och klinisk bild vid urtikaria och angioödem?

Käna till skillnad mellan akut resp. kronisk urticaria och angioödem? När är utredning motiverad?

Käna till kliniska varianter av kutana läkemedelsreaktioner? Vilka är vanliga, vilka är allvarliga?

Hur behandlas akut urtikaria med resp. utan anafylaxi?

Hudinfektioner

Känna till hudens normalflora och vilka kliniska tillstånd som kan orsakas av stafylokocker, streptokocker, borrelia, och mykobakterier? Diagnostik och behandling? Indikation för lokal- resp. systembehandling av impetigo?

Klinisk bild, diagnostik och behandling vid virus- och svampinfektioner samt infestationer (skabb, löss) i huden?

Känna till hygienråd för att förebygga smittsam hudsjukdom

Bensår

Känna till etiologi, klinik och diagnostik vid kroniskt bensår, fotsår och pyoderma gangrenosum? (diabets, arteriella sår, venöst eksem/bensår, pyoderma gangrenosum) Principer vid lokalbehandling av kroniska bensår? Känna till hämmande faktorer vid sörslänning (ödem, infektion, maseration, fibrinbeläggning)

Akneiforma hudsjukdomar

Skall kunna patogener och klinisk indelning av akne samt lokal och systemisk terapi vid akne, rosacea och perioral dermatit? Känna till indikation för remiss till dermatolog?

Känna till invärtes sjukdomar och läkemedel som kan orsaka acne och hypertrikos.

Mål för praktiska färdigheter

Skall kunna ta riktad anamnes på hudpatienter och "läs huden" genom att på nära håll och med bra belysning fingraska hudförändringarnas distribution och komponenter. Behärska hudterminologin (efflorescens-termerna) t.ex. erytem, papler, vesikler. Kunna härleda bakgrunden till hudförändringarna genom att "översätta" efflorescenser till morfologiska korrelerat t.ex. fjällning=hyperkeratos, erytem=kärl dilatation, urtica =dermalt ödem.

Skall kunna utföra och tolka testreaktionen vid dermografism-prövning och diaskopi.

Skall kunna ta stansbiopsi och skriva remiss för PAD eller immunofluorescens analys.

Om tillfälle uppkommer- ta chansen att prova:

Receptförskrivning av lokalbehandlingsmedel och instruktion om hur preparaten skall appliceras. Reflektera över beräknad åtgång av lokalbehandlingsmedel med hänsyn till hudsjukdomens utbredning och förlopp?

Excision och suturering, Kyrettagage, kryobehandling, teller elektrodesickation (bränning), ev. fotodynamisk terapi (PDT), laserbehandling m.m.

Medverka vid provtagning för odling/PCR (svamp, virus), användning av Wood's lampa, skabbletning, samt sår- eller eksembehandling.

Lycka till!
Mohammad Alimohammadi
Kursledare Januari 2016